

ISSN 0235 – 3490

АРХЕОЛОГІЯ

ПУБЛІКАЦІЇ АРХЕОЛОГІЧНИХ
МАТЕРІАЛІВ.
НОВІ ВІДКРИТТЯ
І ЗНАХІДКИ.
СТАТТІ.
РЕЦЕНЗІЇ.
ХРОНІКА.
ПАМ'ЯТЬ
АРХЕОЛОГІЙ.
ДИСКУСІЇ.
АРХЕОЛОГІЯ
ЗА РУБЕЖЕМ.
ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК
АРХЕОЛОГІЙ.

• 3 • 1999

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежом, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, вчителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор),
В. Д. БАРАН, К. П. БУНЯТЯН, І. С. ВИНОКУР,
М. І. ГЛАДКИХ, В. М. ЗУБАР (відповідальний
секретар), С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник
головного редактора), В. К. МІХЕЄВ,
О. П. МОЦЯ, В. Ю. МУРЗІН,
В. В. ОТРОЩЕНКО, С. В. СМИРНОВ,
В. Н. СТАНКО, Р. В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ,
Г. М. ТОЩЕВ, В. М. ЦИГИЛИК,
Є. В. ЧЕРНЕНКО

Адреса редакції:
04210, Київ—210, пр-т Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38

Здано до набору 04.05.99. Підписано до друку
10.02.00. Формат 70×108 1/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 14,00.
Ум. фарбо-відб. 14,16. Обл.-вид. арк. 15,12.
Тираж 700 прим. Зам. 281.
Оригінал-макет виготовлено редакційно-видав-
ничим центром ІА НАН України.
Тираж видрукувано Спеціалізованою друкар-
нею наукових журналів при Президії НАН
України
252004, Київ—4, вул. Терещенківська, 4

Друкується за постановою редакційної колегії
журналу.

Редактор О. В. КРАВЧЕНКО

Коректор Н. В. БЛАЖЕВИЧ

Художній редактор к. і. н. М. М. ІЄВЛЕВ

Комп'ютерна верстка О. М. ПЕТРАШЕНКО

АРХЕОЛОГІЯ

• 3 • 1999

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЙ
НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у березні 1989 р.

Видається
щоквартально

Київ

ЗМІСТ

Статті

- 3 СМИРНОВ С. В. Про пізнавальні можливості археологічної періодизації у побудові історичних реконструкцій
- 14 ТЕЛЕГІН Д. Я. Про культурно-етнографічні спільноти на півдні України в мезоліті: їх генезис та участь у неолітизації регіону
- 28 ЦВЕК О. В. Структура східнотрипільської культури
Публікації археологічних матеріалів
- 41 РИЖОВ С. М., ШУМОВА В. О. Поселення Жури і його місце серед пам'яток розвинутого етапу трипільської культури Середнього Подністров'я
- 55 ШИШЛИНА Н. И., АЛЕКСАНДРОВСКИЙ А. Л. К хронологии предкавказской катакомбной культуры
- 65 ОЛЬГОВСЬКИЙ С. Я. Сурм'яні сплави в Нижньому Побужжі
- 71 КОЗАК Д. Н., ПАВЛІВ Д. Ю. Могильник ульвівецького типу поблизу с. Городок на Волині
До історії стародавнього виробництва
- 82 ПАНЬКОВ С. В. Експансивне виробництво заліза на території України в першій чверті I тис. н. е.
Пам'ять археології
- 97 ІЛЛІНСЬКИЙ А. О., МУРЗІН В. Ю. До історії вивчення Мелітопольського кургану
Нові відкриття і знахідки
- 108 КОБАЛЬ Й. В. Скарб доби пізньої бронзи із Худлова
- 112 АНДРУХ С. І., СЕКЕРСЬКА О. П. Нові археозоологічні матеріали зі скіфських поховань

- 118** ЗУБАР В. М., СОН Н. О. Нові археологічні дані про римську залогу Тіри
- 124** БЕРЕЗАНСЬКА С. С., СЕГЕДА С. П. Archeologia polski Środkowowschodniej.— Lublin — Chełm—Zamość, 1996.— Т. I.— 1977.— Т. II.
- 126** ОТРОЩЕНКО В. В., ЧЕРНИХ Л. А. Пряхин А. Д. Мосоловское поселение эпохи поздней бронзы.— Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1993.— Кн. 1.— 108 с., илл.; Мосоловское поселение металлургов-литейщиков эпохи поздней бронзы.— Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1996.— Кн. 2.— 176 с., илл.
- 129** ПІОРО В. І. Пріцак Омелян. Походження Русі. Стародавні скандинавські джерела (крім ісландських саг).— Київ: Обереги, 1997.— Т. 1.— 1080 с.
- Хроніка**
- 138** ЧЕРНЕНКО Є. В. Українсько-німецьке археологічне співробітництво
- 139** КОЗАК Д. Н., СКОРИЙ С. А. Спільна українсько-польська виставка в Krakівському археологічному музеї
- Вітаємо ювілярів**
- 142** До 80-річчя Дмитра Яковича Телегіна
- 145** До 80-річчя Анатолія Віссаріоновича Буракова
- 147** До 75-річчя Михайла Юліановича Брайчевського
- 149** До 65-річчя Євгена Васильовича Черненка
- 151** До 60-річчя Марини Володимирівни Скржинської
- 152** До 60-річчя Валентини Миколаївни Корпусової
- 153** До 60-річчя Анатолія Дмитровича Пряхіна
- 154** До 60-річчя Івана Івановича Мовчана
- 157** Наши автори
- 158** Список скорочень

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

СМИРНОВ С. В. О познавательных возможностях археологической периодизации в построении исторических реконструкций	3
ТЕЛЕГИН Д. Я. О культурно-этнографических общностях на юге Украины в мезолите: их генезис и участие в неолитизации региона	14
ЦВЕК Е. В. Структура восточнотрипольской культуры	28

Публикации археологических материалов

РЫЖОВ С. Н., ШУМОВА В. А. Поселение Журы и его место среди памятников развитого этапа трипольской культуры Среднего Поднестровья	41
ШИШЛИНА Н. И., АЛЕКСАНДРОВСКИЙ А. Л. К хронологии предкавказской катакомбной культуры	55
ОЛЬГОВСКИЙ С. Я. Сурьмяные сплавы в Нижнем Побужье	65
КОЗАК Д. Н., ПАВЛИВ Д. Ю. Могильник ульвивецкого типа у с. Городок на Волыни	71

К истории древнего производства

ПАНЬКОВ С. В. Экстенсивное производство железа на территории Украины в первой четверти I тыс. н. э.	82
---	----

Память археологии

ИЛЬИНСКИЙ А. А., МУРЗИН В. Ю. К истории изучения Мелитопольского кургана	97
--	----

Новые открытия и находки

КОБАЛЬ И. В. Клад эпохи поздней бронзы из Худлова	108
АНДРУХ С. И., СЕКЕРСКАЯ Е. П. Новые археоцоологические материалы из скифских погребений	112
ЗУБАРЬ В. М., СОН Н. А. Новые археологические данные о римском гарнизоне Тиры	118

Рецензии

БЕРЕЗАНСКАЯ С. С., СЕГЕДА С. П. Archeologia Polski <i>Srodkowowschodnie</i> .— Lublin – Chełm – Zamość, 1996.— Т. I.— 1977.— Т. II.	124
ОТРОЩЕНКО В. В., ЧЕРНЫХ Л. А. Пряхин А. Д. Мосоловское поселение эпохи поздней бронзы.— Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1993.— Кн. 1.— 108 с., илл.; Мосоловское поселение металлургов-литейщиков эпохи поздней бронзы.— Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1996.— Кн. 2.— 176 с., илл.	126
ПИОРО В. И. Пріцак Омелян. Походження Русі. Стародавні скандинавські джерела (крім ісландських саг).— Київ: Обереги, 1997.— Т. I.— 1080 с.	129

Хроника

ЧЕРНЕНКО Е. В. Украинско-немецкое археологическое сотрудничество	138
КОЗАК Д. Н., СКОРЫЙ С. А. Совместная украинско-польская выставка в Krakовском археологическом музее	139

Поздравляем юбиляров

К 80-летию Дмитрия Яковлевича Телегина	142
К 80-летию Анатолия Виссарионовича Буракова	145
К 75-летию Михаила Юlianовича Брайчевского	147
К 65-летию Евгения Васильевича Черненко	149
К 60-летию Марины Владимировны Скрябинской	151
К 60-летию Валентины Николаевны Корпусовой	152
К 60-летию Анатолия Дмитриевича Пряхина	153
К 60-летию Ивана Ивановича Мовчана	154

Наши авторы	157
-----------------------	-----

Список сокращений	158
-----------------------------	-----